

Съобщение за пресата Люксембург, 18 ноември 2016 г.

Новата система на ЕС за банков надзор — добър старт, но все още има важни въпроси за разрешаване, твърдят одиторите

Европейската централна банка (ЕЦБ) е постигнала успех в създаването на Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и осигуряването му с персонал в рамките на ограничен период от време, се казва в нов доклад на Европейската сметна палата. С ЕНМ ЕЦБ вече има правомощия за пряк надзор на около 120 от най-значимите банкови групи в еврозоната. Тя обаче е прекалено зависима от националните компетентни органи, за да се гарантира „цялостен и ефективен надзор“, както се изисква от правото на ЕС.

Единният надзорен механизъм бе създаден през 2014 г., за да поеме голяма част от работата, извършвана дотогава от националните органи за банков надзор. Той работи под ръководството на ЕЦБ, но изисква ангажирано участие и от държавите членки.

Това е първият одит на Сметната палата на оперативната ефикасност на ЕЦБ по отношение на Единния надзорен механизъм (ЕНМ) и констатациите от одита са противоречиви, считат одиторите. Те констатираха, че при създаването на ЕНМ ЕЦБ не е анализирала достатъчно внимателно нуждите от персонал за надзорната функция и че настоящите равнища са недостатъчни.

Въпреки че съгласно Регламента за ЕНМ ЕЦБ отговаря за прекия надзор на значимите банкови групи, служителите на ЕЦБ са ръководили само 12 % от проверките на място за тези банки и като цяло на екипите за проверка се състоят предимно (92 %) от служители на националните компетентни органи. Аналогично, надзорът от разстояние зависи в голяма степен от служители, назначени от органите на държавите членки, като ЕЦБ има малко реални правомощия по отношение на състава и уменията на съвместните надзорни екипи.

Одиторите също така установиха, че ЕЦБ не разполага с цялостна система за оценка на служителите на националните надзорни органи, участващи в съвместните надзорни екипи, както и с истинска база данни за техните умения, за да се гарантира ефективността на надзорните екипи както за проверките на място, така и за проверките от разстояние. Те посочват, че въпреки разпоредбите на Регламента за ЕНМ за това, че паричните и надзорните функции на ЕЦБ следва да бъдат напълно отделени, ЕЦБ е на мнение, че това не изключва използването на някои споделени услуги. Това води до икономии на ресурси, отчитат одиторите, но трябва да се обърне внимание на риска от евентуални конфликти на интереси в някои области.

Одиторите са изразили загриженост относно липсата на достъп до множество документи по време на проведения одит. По отношение на одитния процес, **ето какво каза Невен Матес, членът на Европейската сметна палата,**

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

отговарящ за доклада: „Ние успяхме да изпълним нашата задача само частично, тъй като предоставената ни от ЕЦБ информация е недостатъчна, за да се направи оценка на ефективността при нейното управление на надзорната функция. ЕЦБ не позволи достъп до много документи, които според нас бяха необходими за тази цел, с аргумента, че те не се отнасят до оперативната ефикасност при управлението му. Сметната палата понастоящем разглежда възможностите, с които разполага, по отношение на достъпа до документи, които тя счита за необходими за извършване на одит на ефективността при управлението на ЕЦБ.“

Въз основа на констатациите от одита одиторите препоръчват ЕЦБ да предприеме следните основни действия:

- Надзор на място: присъствието на ЕЦБ в проверките на място следва да бъде значително засилено;
- Надзор от разстояние: ЕЦБ следва да осигури адекватна численост и умения на персонала и да усъвършенства своите инструменти за идентификация и разпределение на персонала;
- Задължение за отчитане: ЕЦБ следва да предостави документи, както се изисква за целите на одита, и да се създаде рамка за осъществяване на надзора;
- Управление: вземането на решения следва да бъде опростено, а рисковете, свързани със споделените услуги, да бъдат разгледани.

ЕЦБ прие тези препоръки изцяло, с едно изключение по отношение на споделените услуги и влиянието на служителите на Надзорния съвет на ЕЦБ върху бюджета на ЕЦБ за надзорна дейност. ЕЦБ счита, че Надзорният съвет не упражнява контрол над бюджета за надзорни дейности или човешки ресурси, тъй като той не е орган за вземане на решения на ЕЦБ, а е причислен към институционалната структура на ЕЦБ с Регламента за ЕНМ.

Бележки за редакторите

Световната финансова криза през 2008 г. сериозно засегна много европейски икономики. Ефектът на доминото върху банковия сектор, след години дерегулация и поемане на все по-големи рискове, принуди много кредитни институции да потърсят финансова помощ от държавата. За да се преодолее „порочният кръг“ на поемане на прекомерен риск и спасяване с държавни средства през 2012 г., в опит да се намери устойчиво решение за еврозоната, лидерите на ЕС оповестиха намеренията си за въвеждане на общ режим за банките посредством Европейски банков съюз.

Основните стълбове на банковия съюз са централизиран надзор върху банките в еврозоната, механизъм, който да гарантира, че фалиралите банки се ликвидират при минимални разходи за данъкоплатците и икономиката, и хармонизирана система за гарантиране на депозитите. Първата стъпка — централизиран надзор, доведе до създаването през 2014 г. на ЕНМ, натоварен със задачата да поеме по-голямата част от дейността по надзора, извършвана дотогава от националните органи. ЕНМ е поставен под ръководството на Европейската централна банка, но също така предполага активно участие и на националните надзорни органи или националните компетентни органи (НКО) в държавите членки.

Специалният доклад № 29/2016: „Единен надзорен механизъм – добър старт, но са необходими допълнителни подобрения“ е публикуван на 23 езика на ЕС.
